

nummer
datum 22 november 2011
aan RvR Limburg CV de heer B. Pluijmen
van Oranjewoud de heer R. Schokker
mevr. M. Caris

kopie
project RvR Vrouwboomweg Horst aan de Maas, HO-048
projectnummer 200163
betreft Memo Agrarische geurhinder, revisie 05

Inleiding

Het voornemen bestaat om op een locatie aan de Vrouwboomweg te Horst een woning te gaan bouwen. Deze woningbouw vloeit voort uit de door het ministerie van VROM (thans I&M) opgestelde regeling Beëindiging Veehouderijbedrijven. In dit kader zijn afspraken gemaakt over sloopsubsidies, welke tot doel hebben een versnelde beëindiging van intensieve veehouderijen en de sloop van stallen. Ter financiering van deze sloopsubsidies is de Ruimte voor Ruimte-regeling (RvR-regeling) ontwikkeld. De sloopsubsidie wordt betaald door de Provincie Limburg, waarbij het bedrag wordt voorgefinancierd. Het is de bedoeling dat dit geld door middel van extra woningbouw wordt terugverdiend.

De voorgenomen ontwikkeling past niet binnen het vigerend bestemmingsplan. Om de ontwikkeling juridisch-planologisch mogelijk te maken is een wijziging van het vigerende bestemmingsplan noodzakelijk. Geurhinder afkomstig van veehouderijen is één van aspecten die onderzocht moet worden ten behoeve van de milieukundige onderbouwing van de bestemmingsplanwijziging.

Doel

Het doel van dit onderzoek is het beoordelen of:

1. door de realisatie van de woning de 'rechten' van de omliggende agrarische bedrijven niet worden aangetast en
2. er ter plaatse van de nieuw te bouwen woning sprake is van een acceptabele leefkwaliteit op basis van het aspect geurhinder van agrarische bedrijven

Situatie

Het plangebied is gelegen aan de Vrouwboomweg te Horst, gemeente Horst aan de Maas en is kadastraal bekend gemeente Horst, sectie T, nummer 539. Het betreft niet het gehele perceel. Het plangebied ligt in de oostelijke hoek van het perceel en heeft vanaf de Vrouwboomweg gezien een breedte van 30 meter. De oppervlakte is circa 1000 m² waardoor het perceel een diepte heeft van circa 33 meter. Het plangebied is momenteel in gebruik als weiland. Het betreft een nieuw te bouwen woning in het kader van de regeling Ruimte-voor-Ruimte. Artikel 14 van de Wet geurhinder en veehouderij gaat in op het beschermingsniveau van woningen die gebouwd zijn in kader van deze regeling. Nu de woning echter niet gebouwd wordt op een kavel die op of na 19 maart 2000 in gebruik was als veehouderij, is genoemd artikel 14 van de Wet geurhinder en veehouderij voor onderhavig situatie niet van toepassing.

Op afbeelding 1.1 is de ligging van het plangebied aangegeven.

Afbeelding 1.1: ligging plangebied

Wettelijk kader

Op 1 januari 2007 is de Wet geurhinder en veehouderij (verder: Wgv) in werking getreden. De Wgv vervangt zowel de Wet stankemissie veehouderijen in landbouwontwikkelings-, en verwevingsgebieden als de drie 'stankrichtlijnen' (de Richtlijn veehouderij en stankhinder 1996, de Brochure veehouderij en Hinderwet 1985 en het cumulatierapport 'P-Lucht-46'). De Wgv vormt het expliciete toetskader voor zover het de beoordeling betreft van geurhinder afkomstig van veehouderijen.

In de Wgv is verankerd welke geurbelasting een voor geur gevoelig object mag ondervinden. De Wgv beschermt geurgevoelige objecten tot een maximaal toegestaan niveau (norm) van geurbelasting.

Dit gebeurt op de volgende manieren:

1. Voor een deel van de veehouderijen (niet intensieve veehouderij) geldt een vaste afstand tot een geurgevoelig object.
2. Voor een ander deel van de veehouderijen (intensieve veehouderij) moet een geurbelasting berekend worden en geldt een maximum geurnorm op geurgevoelige objecten.

Voor een veehouderij kan zowel een vaste afstand als een maximum geurbelasting gelden. Daarnaast geeft de Wgv de mogelijkheid om, binnen bandbreedtes, af te wijken van de normen.

Voorgrond- en achtergrondbelasting

Naast de vereiste afstanden tussen veehouderijen en voor geurgevoelige objecten (individuele beoordeling) is onderscheid te maken in de 'voorgrond- en achtergrondbelasting'. De voorgrondbelasting is de geurbelasting veroorzaakt door de voor dat geurgevoelig object dominante veehouderij die de meeste geurbelasting bij het geurgevoelige object veroorzaakt. De achtergrondbelasting is de totale geurbelasting veroorzaakt door alle veehouderijen in de omgeving van een geurgevoelig object. Als vuistregel geldt dat de voorgrondbelasting leidend is voor de geurhindersituatie (leefkwaliteit), als deze groter is dan de helft van de achtergrondbelasting.

Er is sprake van geurhinder als mensen die zijn blootgesteld aan geur dat als hinderlijk ervaren. Een geurhinderpercentage van bijvoorbeeld 25% betekent dat 25% van de ondervraagde mensen zal aangeven soms of vaak last te hebben van de geur van een veehouderij. Op deze wijze wordt de geurbelasting uitgedrukt in hinderpercentages.

Er zijn hinderpercentages bekend, die zijn gebaseerd op een belevingsonderzoek van PRA Odournet. Hierin is een relatie gelegd tussen geuremissie en geurhinder door de intensieve veehouderij. Van belang is dat de mate waarin mensen geur als hinderlijk ervaren, niet alleen afhankelijk is van de mate van blootstelling, maar ook van de onaangenaamheid van de geur en de binding die de mensen hebben met de veehouderij die de geur veroorzaakt. Desondanks bleek het mogelijk te zijn de gevonden hinderpercentages (geurbeleving) te koppelen aan een niveau van de kwaliteit van het leefklimaat.

In de handreiking behorende bij de Wgv wordt geurhinder afkomstig van veehouderijen vertaald naar een waarde voor het leefklimaat in een gebied. Deze waarde wordt beoordeeld door het percentage geurgehinderden en is gekoppeld aan de gevonden geurbelasting. De vertaling naar een waarde voor het leefklimaat is gesplitst in de voorgrondbelasting en de achtergrondbelasting. Een uitwerking hiervan staat in tabel 1.

Voorgrondbelasting (ou _E /m ³)	Achtergrondbelasting (ou _E /m ³)	Mogelijke kans op geurhinder (%)	Leefklimaat
< 1,5	0-3	<5	zeer goed
1,5 -3,5	3-7	5-10	goed
3,5 - 6,5	7-13	10-15	redelijk goed
6,5 - 10	13-20	15-20	matig
10 - 14	20-28	20-25	tamelijk slecht
14 - 19	28-38	25-30	slecht
19 - 25	38-50	30-35	zeer slecht
> 25	>50	35-40	extreem slecht

Tabel 1: Voor- en achtergrondbelasting gekoppeld aan de mogelijke kans op geurhinder en een beoordeling van het leefklimaat (Infomil,2007).

Uitwerking

Rechten omliggende agrarische bedrijven

Geurhindercontouren

De nieuw te bouwen woning aan de Vrouwboomweg betreft een voor geur gevoelig object welke is gelegen buiten de bebouwde kom. De maximale geurbelasting op dit object bedraagt 14 Ou ingevolge de Wgv.

In 2007 is door Arcadis onderzoek gedaan naar de geurbelasting afkomstig van agrarische bedrijven in de gemeente Horst aan de Maas. De resultaten van de berekening van de individuele geurhindercontouren en de achtergrondbelasting zijn weergegeven op kaarten (kenmerk 110504.201576 d.d. 1 mei 2007) met de omschrijvingen:

- indicatieve geurhindercontouren 3 ou en 14 Ou;
- indicatieve achtergrondbelasting.

De individuele geurcontouren van de dichtstbijgelegen intensieve veehouderijbedrijven bevinden zich op geruime afstand van de nieuw te bouwen woning. De afstand tot de dichtstbijgelegen 3 Ou bedraagt ten minste 500 meter.

In de periode tussen 2007 en 2011 hebben er wijzigingen in milieuvergunningen plaatsgevonden van enkele nabijgelegen agrarische bedrijven, te weten aan de bedrijven gelegen aan de Dijkerweg 3 en Dijkerweg 9. De nieuwe vergunning voor Dijkerweg 3 omvat beperkte veranderingen in het aantal te houden dieren en daarmee samenhangende geuremissie vanuit deze veehouderij.

Voor de veehouderij aan de Dijkerweg 9 loopt een vergunningprocedure voor uitbreiding van het bedrijf met 2.900 vleesvarkens. Dit zal leiden tot grotere individuele geurhindercontouren. De veehouderij is echter gelegen op ruim 1.300 meter van de locatie van de nieuw te bouwen woning. Eveneens na vergunningverlening voor de uitbreiding van het bedrijf zal de zowel 3 Ou geurhindercontour als zeker de 14 Ou geurhindercontour niet de locatie van de te bouwen woning overschrijden.

Vast afstanden

Agrarische bedrijven waar dieren worden gehouden waarvoor geen geuremissiefactoren bekend zijn, hebben hindercirkels van respectievelijk 100 meter tot gevoelige objecten die zijn gelegen binnen de bebouwde kom en 50 tot objecten welke zijn gelegen buiten de bebouwde kom.

De afstand tussen de nieuw te bouwen woning en het dichtstbijgelegen agrarisch bedrijf waarvoor genoemde afstandscirkels gelden bedraagt ten minste 100 meter.

Uit het voorgaande kan worden geconcludeerd dat omliggende agrarische bedrijven niet in hun 'rechten' worden aangetast door de bouw van de 'Ruimte-voor-Ruimte' woning aan de Vrouwboomweg te Horst.

Woon- en leefklimaat

De geurbelasting afkomstig van één of meerdere agrarische bedrijven heeft invloed op de kwaliteit van de leefomgeving.

Uit de kaarten van het genoemde onderzoek van Arcadis valt af te leiden dat de achtergrondbelasting 0 tot 4,9 Ou bedraagt ter hoogte van de nieuw te bouwen woning. De dichtstbijgelegen 3 Ou geurhindercontour bevindt zich op ten minste 500 meter van de nieuw te bouwen woning. Mede hierom mag er vanuit worden gegaan dat de achtergrondbelasting maatgevend is voor de beoordeling van de leefkwaliteit. Een achtergrondbelasting 4,9 Ou komt overeen met een % geurgehinderden van minder dan 6%. Minder dan 6% geurgehinderden komt overeen met een goed tot zeer goed leefklimaat.

Zoals omschreven breidt het agrarisch bedrijf aan de Dijkerweg 9 uit. Dit zal leiden tot een toename van de achtergrondbelasting (cumulatie) als ook een grotere geurhindercontour. De veehouderij is gelegen op ruim 1.300 meter van de locatie van de nieuw te bouwen woning. De toename van de geurbelasting (individueel en cumulatief) zal, gezien de afstand, er na alle verwachting niet toe leiden dat:

- de voorgrondbelasting van het bedrijf Dijkerweg 9 als maatgevend voor de beoordeling van de leefkwaliteit aan de Vrouwboomweg moet worden beschouwd en
- de achtergrondbelasting zodanig toeneemt dat, op grond hiervan, de leefkwaliteit naar een andere (slechtere) kwalificatie zal verschuiven.

Conclusies

Om de voorgenomen woningbouw aan de Vrouwboomweg te Horst juridisch-planologisch mogelijk te maken is een wijziging van het vigerende bestemmingsplan noodzakelijk. Geurhinder afkomstig van veehouderijen is één van aspecten die onderzocht moet worden ten behoeve van de milieukundige onderbouwing van de bestemmingsplanwijziging.

Uit het onderzoek is gebleken dat:

1. de nieuw te bouwen woning wordt gebouwd in het kader van 'Ruimte-voor-Ruimte'. Artikel 14 van de Wet geurhinder en veehouderij is niet van toepassing omdat de geplande woning niet gebouwd wordt op een kavel die op of na 19 maart 2000 in gebruik was als veehouderij.
2. de nieuw te bouwen woning niet binnen de 14 Ou geurhindercontour (van een intensief agrarisch bedrijf) en binnen de vaste afstand van 100 meter (tot een niet intensief agrarisch bedrijf) gebouwd mag worden. De nieuw te bouwen woning wordt gebouwd buiten de geurhindercontour van 14 Ou van een (intensief) agrarisch bedrijf en buiten de hindercirkel van 100 meter van een (niet intensief) agrarisch bedrijf. Hieruit kan worden afgeleid dat omliggende agrarisch bedrijven niet in het 'rechten' worden aangetast door de nieuwbouw van de woning aan de Vrouwboomweg te Horst.
3. dat de leefkwaliteit ter plaatse van de nieuw te bouwen woning voor wat betreft het aspect geurhinder afkomstig van veehouderijen, gekwalificeerd kan worden als een 'goed tot zeer goed'.